



היסטוריה לעולים חדשים

הוראות

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

יש לענות על שאלה אחת מכל פרק.

פרק ראשון	–	לאומיות וציונות	–	(50×1)	–	50 נקודות
פרק שני	–	הנאציזם, מלחמת העולם השנייה והשואה	–	(50×1)	–	50 נקודות
						סך הכול – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון או מילון אלקטרוני עברי-לועזי / לועזי-עברי.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (50 נקודות)

לאומיות וציונות

ענו על אחת מן השאלות 1–3.

1. הלאומיות המודרנית

- א. – הסבירו מהי לאומיות מודרנית – מתי היא צמחה, איפה היא צמחה, ומה היו המטרות שלה.
– הציגו שינוי אחד שיצרה הלאומיות המודרנית במפה המדינית של אירופה.
(25 נקודות)
- ב. הסבירו את ההשפעה של רעיון אחד ואת ההשפעה של אירוע היסטורי אחד על צמיחת הלאומיות המודרנית.
(25 נקודות)

2. תוכנית בזל, תוכנית אוגנדה

- א. מהי תוכנית בזל (מטרה, אמצעים), ומהי החשיבות שלה? (25 נקודות)
- ב. מהו ההבדל העיקרי בין תוכנית בזל ובין תוכנית אוגנדה?
הסבירו מדוע תמך הרצל בתוכנית אוגנדה.
(25 נקודות)

3. ארץ-ישראל בשנים 1881–1914

- א. לפניכם מקור מאת יוסף ברץ, שעלה לארץ-ישראל בשנת 1906.

ואני אז בן שבע עשרה. אף פעם לא עבדתי עבודה פיזית. הייתי חוזר הביתה אחרי העבודה בידיים פצועות ונפוחות ולא יכולתי לנגוע בשום דבר, ובלי להחליף את בגדיי הייתי יוצא לחצר דירתי, שהיו בה עצי זית גדולים, נשען על אחד מהם ובוכה כמו ילד... היה בבכי הזה פחד... שאולי לא אוכל להיות פועל, והיו בו גם געגועים לאימא.

[...]

קיבלנו שכר נמוך מאוד, שהספיק רק לצרכים המינימליים שלנו. חיינו בצמצום רב. פרוסה של לחם לארוחת בוקר, פרוסה של לחם לצוהריים, וארוחה במטבח בערב.

(מעובד על פי מ' צור, ת' זבולון וח' פורת [עורכים], כאן על פני אדמה, הקיבוץ המאוחד וספרית פועלים, תשמ"א, עמ' 18)

- על פי מה שלמדתם, הציגו שני גורמים לעלייה לארץ-ישראל בשנים 1881–1914.
- הסבירו כיצד הקשיים של העולים בתקופה זו באים לידי ביטוי במקור.
(27 נקודות)
- ב. בשנים 1881–1914 פעלו העולים לחיזוק היישוב היהודי בארץ-ישראל. הציגו שתי פעולות שעשו לחיזוק ההתיישבות, ושתי פעולות שעשו לקידום השפה העברית.
(23 נקודות)

פרק שני (50 נקודות) הנאציזם, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענו על אחת מן השאלות 4–7.

4. המשטר הנאצי בגרמניה בשנים 1933–1938

א. הסבירו שניים מן העקרונות האלה של האידאולוגיה הנאצית:

- עקרון המנהיג
- מרחב מחיה
- שלילת הקומוניזם

הציגו צעד אחד שנקטו הנאצים בשנים 1933–1938 למימוש אחד מן העקרונות שהסברתם.

(24 נקודות)

ב. הסבירו את עקרון האנטישמיות באידאולוגיה הנאצית, והציגו שני צעדים שנקט השלטון הנאצי לקידום עיקרון זה

בשנים 1933–1938.

– הציגו דרך התמודדות אחת של יהודי גרמניה עם המדיניות הנאצית כלפיהם בשנים אלה.

(26 נקודות)

5. מדיניות הנאצים כלפי היהודים במזרח אירופה

א. הסבירו שניים מן השינויים שחלו (שהתרחשו) בחיי היהודים עם הכניסה לגטאות.

– הציגו שתי דרכים שבעזרתן התמודדו יהודים עם קשיי החיים בגטאות.

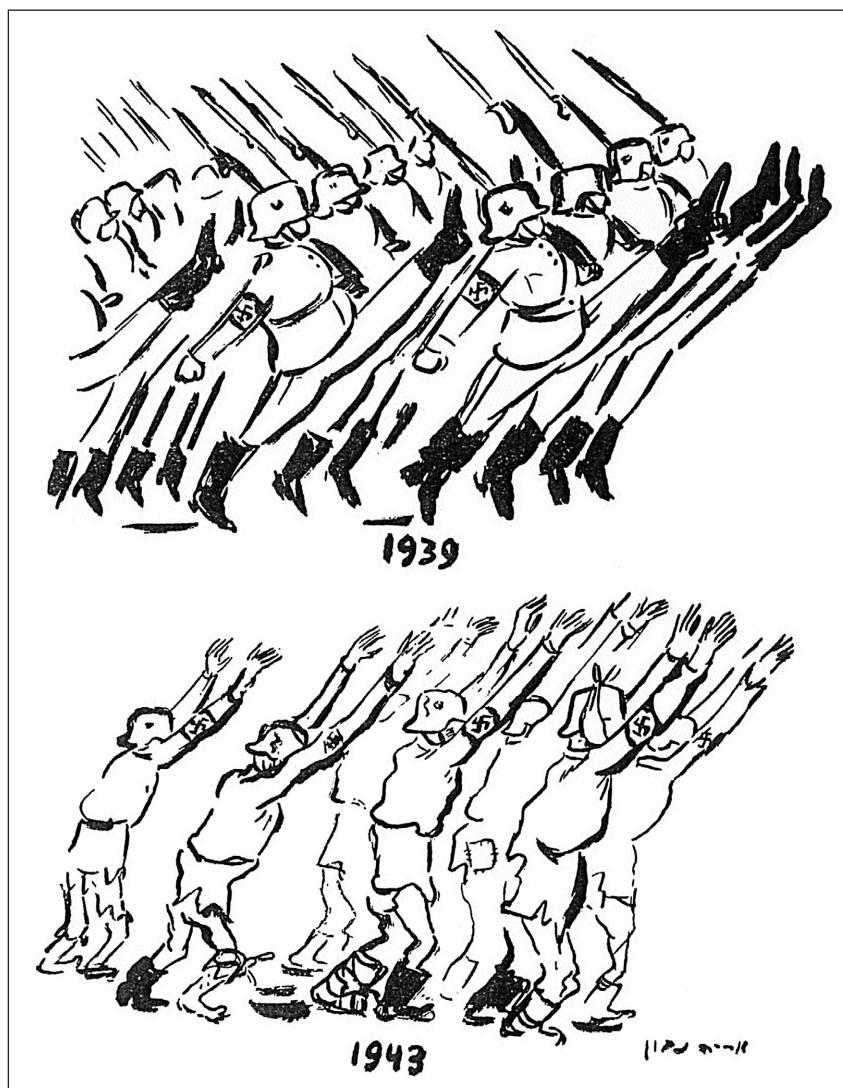
(25 נקודות)

ב. הציגו את השינוי במדיניות של גרמניה כלפי היהודים עם הפלישה לברית המועצות (יוני 1941). הסבירו שני גורמים

לשינוי זה. (25 נקודות)

6. מלחמת העולם השנייה והמאבק בנאצים

א. לפניכם קריקטורה מאת המאייר אריה נבון שפורסמה ביום 5/8/1943.



(א' נבון, בחזית ובעורף, עם עובד, תש"ה, עמ' 20)

- הסבירו כיצד הקריקטורה מתארת את השינוי שחל (שהתרחש) במצבה של גרמניה במהלך המלחמה.
 - הסבירו גורם אחד שהוביל לשינוי זה.
- (27 נקודות)

ב. הציגו אחד מדרכי הלחימה של היהודים בנאצים בזמן ביצוע "הפתרון הסופי".
בתשובתכם התייחסו למטרות של דרך הלחימה שהצגתם ולקשיים בדרך לחימה זו. (23 נקודות)

7. "הסדר החדש", יחס האוכלוסייה בארצות הכיבוש הנאצי

- א. הסבירו את רעיון "הסדר החדש".
מהי ועידת ואנזה, וכיצד היא קידמה את רעיון "הסדר החדש"?
(26 נקודות)
- ב. הסבירו שתי סיבות שבגללן לא יהודים בארצות הכיבוש הנאצי עזרו ליהודים, והציגו שניים מן הקשיים שהיו להם במתן העזרה. (24 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך